

Vedlegg til prosjektsøknad (ref.188846): Digital vandring i Tromsø byarkiv

Kulturnett Troms 29.10.2008

Innledning

Digital vandring i Tromsø byarkiv er et prosjekt der Kulturnett Troms ønsker å samarbeide med Tromsø bibliotek og byarkiv. Ved å ta utgangspunkt i arkivmaterialet og den lokalhistoriske samlingen vil vi velge ut spennende innhold, digitaliserer dette og gjøre det kjent og tilgjengelig for et større publikum på internett.

Tromsø byarkiv har nettopp flyttet fra midlertidig lagringsplass hos Statsarkivet i Tromsø og åpnet for publikum i nye lokaler sammen med biblioteket i Fokuskvartalet i Tromsø sentrum. Et neste steg i forhold til bevaring, tilgjengelighet og publikumsvennlighet vil være å digitalisere materiale og formidle det på nett.

Kulturnett Troms skal lansere nytt kulturnett høsten 2008 og et slikt samarbeid vil være med å skape nytt, spennende og lokalt innhold til kulturnettet. Det vil også være en god mulighet til å produsere digitale fortellinger og lage spennende kulturminneløyper som kan formidles på de nasjonale satsingene Digitalt fortalt og Kulturminneåret 2009.

Byarkivet sitter på store mengder materiale og kunnskap om Tromsø by og kommune. Kulturnett Troms har erfaring og kunnskap om digital formidling, og ved å samarbeide om et slikt prosjekt vil begge parter tilegne seg kunnskap, få publisitet og utvikle nytt og godt innhold.

Vi ser for oss at dette i første omgang er et prosjekt som pågår under Kulturminneåret 2009, men byarkivet inneholder mye mer innhold som både kan og bør digitaliseres og som kan være utgangspunkt for både små og store prosjekter. Vi ser derfor ikke bort fra at det blir søkt om flere prosjektmidler ved en senere søknadsrunde. Uansett vil prosjektet være en igangsetter i forhold til arkivets digitale formidling og vil forhåpentligvis skape etterspørsel etter mer digitalt innhold fra publikum.

Formål med prosjektet

- digitalisere historisk materiale fra byarkivet og lokalhistorisk samling
- gjøre innholdet kjent og tilgjengelig på internett
- nå et større publikum
- øke muligheten for gjenfinning av materiale
- avlaste sårbare materialer gjennom digitalisering
- skape innhold til Kulturnett Troms
- skape innhold til Digitalt fortalt og Kulturminneåret 2009

Målet med dette prosjektet er ikke å ferdigitalisere innholdet i Tromsø byarkiv, det vil være en mye større og omfattende oppgave. Derimot ønsker vi, med utgangspunkt i et utvalg av arkivets materiale, å lage og fortelle gode digitale historier, gi publikum smakebiter på byhistorien, produsere innhold til statlige

satsingsområder, gi byarkivet erfaring og kompetanse innen digital formidling og inngangsette en prosess som vil føre til at digitalisering av innhold vil bli et satsingsområde for Tromsø bibliotek og byarkiv i årene som kommer.

Det at Kulturnett Troms jobber aktivt med flere sider i prosjektet vil gi nyttig og anvendbar erfaring og kunnskap til å veilede, opplære og gi støtte til andre institusjoner, lag og foreninger som vil produsere innhold til Digitalt fortalt, lage kulturminneløyper og delta i andre prosjekter innenfor Kulturminneåret 2009.

Målgrupper

Målgruppe vil være både barn, unge og voksne, avhengig av hvile materiale som blir digitalisert og i hvilken form det blir formidlet. Store aktuelle brukergrupper vil være skoleelever, kulturinteresserte, byhistorieinteresserte, ABM-institusjoner og turister.

Innhold

Ved et eventuelt tilskudd til prosjektet vil en arbeidsgruppe bestående av byarkivaren, enhetsleder for lokalhistorisk samling, representanter fra Kulturnett Troms og Troms fylkesbibliotek definere innholdet nærmere, konkretisere de aktuelle ideene nevnt i prosjektbeskrivelsen og se på mulighetene for andre aktuelle og gjennomførbare ideer innenfor prosjektets økonomiske og tidsmessige rammer.

Det er i møter mellom Tromsø bibliotek og byarkiv og Kulturnett Troms diskutert flere mulige aktiviteter for gjennomføring i løpet av prosjektet, både aktiviteter som er realiserbare på et tidlig stadium og mer ambisiøse ideer som krever mer tid og ressurser gjennom prosjektåret.

Aktuelle ideer som er diskutert:

- Digitalisere en eksisterende plansjeutstilling om byutvikling og lage nettutstilling av den.
- Lage kulturminneløyper i Tromsø basert på et eller flere temaer. F. eks.: byarkitektur før og nå (skanne fotografier, kart, fasadetegninger, få fortellere til å lese inn fakta, anekdoter og historier knyttet til bygninger).
- Lage mp3-innspillinger av frigitt litteratur og knytte opp mot en litterær løype (skanne foto, kart, tegninger, boksider, få skuespillere til å lese inn tekster på mp3, lenke til poster i bibliotekets katalog).
- Skanne kart og registrere dem i bibliotekskatalogen, lage lenker fra katalog til originalkartet, knytte opp mot digitale kartreferanser slik områdene ser ut i dag.
- Lage nettutstillinger av fotografier, tegninger, kart.
- Lage digitale fortellinger om gjenstander, bygninger, hendelser og andre kulturminner (skanne innhold fra arkivet, lese inn mp3-filer, lage video og formidle på Digitalt fortalt).

- Ta i bruk egnede web 2.0-verktøy for å knytte kontakt med publikum og skape dialog.
- Ta utgangspunkt fasadetegninger av Storgata i Tromsø tidlig på 60-tallet, digitalisere disse og lage en 3D-versjon som publikum kan ta en virtuell spasertur i.

Organisering

Prosjektet vil pågå i 2009 og det er tenkt en arbeidstid tilsvarende 50 % stilling. En arbeidsgruppe bestående av Tromsø bibliotek og byarkiv og Kulturnett Troms/Troms fylkesbibliotek vil ha hovedansvar for valg av temaer for nettutstillinger, digitale fortellinger og kulturminneløyper, utvelgelse av materiale som skal digitaliseres og hvilke formidlingsformer som skal benyttes. Tromsø bibliotek har vært på kurs hos ABM-u i produksjon av digitale fortellinger.

For å sørge for at opphavsrettigheter er ivaretatt og at riktige lisenser er brukt i nettformidlingen vil Kulturnett Troms bruke sitt kontaktnett innen Kulturnett-familien og ABM-utvikling.

Markedsføring vil skje gjennom Tromsø bibliotek og byarkivs, Troms fylkesbiblioteks og Kulturnett Troms' egne kanaler og nettverk, i tillegg til den oppmerksomhet og pressedekning som deltakelse i Kulturminneåret 2009 vil generere.

I tillegg vil det selvfølgelig være et nært samarbeid med fylkesutvalget for kulturminneåret 2009 og fylkeskontakt i Troms. Blant annet for å samordne eventuelle overlappende temaer for fortellinger og løyper fra andre institusjoner, lag og foreninger.

Samarbeidspartnere

Det er mange faktorer som må tas hensyn til i en slik digitaliserings- og formidlingsprosess: utvalg, tilstandsvurdering, bevaringsform, klargjøring, konverteringsprosess, formidlingsmåte m.m. I tillegg til arbeidsgruppa vil det derfor være nødvendig å trekke inn andre fagmiljøer innenfor ulike deler av prosjektet.

Aktuelle samarbeidspartnere kan være:

- Tromsø museum
- Statsarkivet Tromsø
- Perspektivet museum (byhistorie og fotokompetanse)
- Tvibit (kommunalt ungdomshus med høy kompetanse på lyd, foto og videoproduksjon)
- Fortellermiljø og skuespillere tilknyttet Rådstua Teaterhus
- Hålogaland Teater
- Samarbeid med reiseliv og Destinasjon Tromsø bør vurderes i forhold til tilrettelegging av turistvennlig materiale på flere språk.

Gjennomføring og tidsplan

Høsten 2008:

- Etablere samarbeid.
- Lansere en forsmak på samarbeidet gjennom produksjon av innhold til lansering av nytt Kulturnett Troms.
- Tromsø bibliotek og byarkiv starter digitalisering av noe arkivmateriale.

Våren 2009:

- Opprette arbeidsgruppe.
- Velge ut egnet innhold ut fra eksisterende og nye ideer.
- Digitalisere materiale fra arkivet og systematisere allerede digitalisert materiale.
- Gjennomføre og publisere første formidlingsprosjekt: overføring av eksisterende plansjeutstilling til nettutstilling.
- Produsere de første digitale fortellingene og lansere minst en kulturminneløype.
- Markedsføre prosjektet i egne fagkretser og for publikum.

Høsten 2009:

- Fortsette digitaliseringen av valgt materiale.
- Utvikle og produsere flere (og mer avanserte) delprosjekter.
- Utvikle og eksperimentere med ulike formidlingsformer.
- Samarbeide med produksjonsmiljøer.
- Lansere flere digitale fortellinger, kulturminneløyper og nettutstillinger.

Ettervirkninger av prosjektet

- Markedsføring og publisitet gjennom Kulturminneåret 2009 vil sette fokus på digital formidling av bibliotek- og arkivtjenester generelt, og skape forventning til flere digitale produkter og tjenester.
- Kompetansen på digital formidling blir økt hos byarkivet og kan tas med videre i arbeidet med digitalisering av materialet.
- Utvikle metoder innen digital formidling av arkivmateriale, skape samspill mellom institusjonsnettsider, databaser og web 2.0- verktøy, og høste erfaringer som kan tas med videre i formidlings og prosjektarbeid i andre sammenhenger.
- Kulturnett Troms får kunnskap og erfaring i bruk av digitale verktøyer og kan kurse og veilede andre med høyere kvalitet.
- Samarbeid mellom ABM-institusjoner i Tromsø kan videreføres og styrke kompetansenettverket i regionen.